

KPMG Audyt Sp. z o.o.
ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa
Poland

Telefon +48 22 528 11 00
Fax +48 22 528 10 09
E-mail kpmg@kpmg.pl
Internet www.kpmg.pl

Raport niezależnego biegłego rewidenta z wykonania usługi atestacyjnej

Dla Zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Zakres prac

Wykonaliśmy niezależną usługę atestacyjną dotyczącą dokumentu: *Informacje w zakresie adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. według stanu na 31 grudnia 2009* („Raport”) celem oceny, czy Raport jest zgodny z wymogami w zakresie ujawnień Nowej Umowy Kapitałowej (Bazylea II Filar 3) zawartymi w Uchwałach Komisji Nadzoru Finansowego.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za przygotowanie Raportu, informacje i oceny w nim zawarte, a także za zaprojektowanie, wdrożenie, utrzymanie i udokumentowanie kontroli wewnętrznej związanej ze sporządzeniem i rzetelną prezentacją informacji i ocen zawartych w Raporcie.

Naszym zadaniem jest, w oparciu o przeprowadzone prace, wyrażenie wniosku na temat Raportu.

Kryteria oceny

Naszym zadaniem była ocena czy Raport jest zgodny z wymaganiami określonymi w Uchwale Nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu (Dz. Urz. KNF z 2008, nr 8, poz. 39) („Uchwała nr 385/2008”).

Załącznik A przedstawia listę informacji, które Bank obowiązany jest ogłaszać zgodnie z wymogami Uchwały Nr 385/2008.

Wykonane procedury

Prace związane z wydaniem niniejszego raportu przeprowadziliśmy stosownie do postanowień Międzynarodowego Standardu Usług Atestacyjnych 3000 „Usługi atestacyjne inne niż badanie lub przegląd historycznych informacji finansowych”. Standard ten wymaga, aby w przypadku procedur, których poziom pewności jest niższy niż w przypadku procedur dających wystarczającą pewność, wyrazić wniosek w formie zaprzeczenia.

Wybór procedur zależy od naszego osądu, w tym oceny ryzyka wystąpienia istotnej

nieprawidłowości w zakresie informacji przedstawionych w Raporcie będących przedmiotem naszej oceny. Przeprowadzając ocenę tego ryzyka, bierzemy pod uwagę kontrolę wewnętrzną związaną ze sporządzeniem oraz prezentacją informacji w Raporcie, w celu zaplanowania stosownych procedur, nie zaś w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej w Banku. Procedury te umożliwiają uzyskanie dowodów, pozwalających na dokonanie oceny, że przedmiot naszych prac nie jest znacząco zniekształcony i mylący.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas niniejszego wniosku.

Przeprowadzane przez nas prace obejmowały w szczególności:

- Zapoznanie się z kontrolami wewnętrznymi w zakresie informacji i ocen zawartych w Raporcie;
- Zapoznanie się z systemami używanymi do przygotowania informacji i ocen zawartych w Raporcie;
- Zapytania i rozmowy z członkami Kierownictwa oraz pracownikami Banku;
- Przeprowadzenie procedur analitycznych;
- Weryfikacja kompletności ujawnień zawartych w Raporcie z wymogami określonymi w Uchwale nr 385/2008;
- Uzgodnienie, metodą wrywkową, informacji z księgami rachunkowymi Banku oraz dokumentami źródłowymi

Wniosek

Przeprowadzone przez nas prace nie wykazały niczego, co pozwalałoby sądzić, że *Informacje w zakresie adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. według stanu na 31 grudnia 2009* nie spełniają we wszystkich istotnych aspektach, wymagań określonych w Uchwale Nr 385/2008.

KPMG Audit Sp. z o.o.

Warszawa, 18 maja 2010

Załącznik A

Lista informacji, które Bank zobowiązany jest ogłaszać zgodnie z wymogami Uchwały Nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu (Dz. Urz. KNF z 2008r, nr 8, poz. 39)

Informacje ogólne

§ 1. W zakresie celów i zasad polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bank ogłasza następujące informacje:

- 1) strategię i procesy zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka;
- 2) strukturę i organizację jednostki zarządzania danym rodzajem ryzyka lub inne odpowiednie rozwiązania organizacyjne;
- 3) zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka;
- 4) zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz strategię i procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod ograniczania ryzyka.

§ 2. W zakresie stosowania norm ostrożnościowych bank ogłasza następujące informacje:

- 1) nazwa banku;
- 2) krótki opis jednostek, które:
  - a). są objęte konsolidacją pełną,
  - b). są objęte konsolidacją proporcjonalną,
  - c). wykazywane metodą praw własności,
  - d). pomniejszają fundusze własne,
  - e). nie są ani konsolidowane, ani nie pomniejszają funduszy własnych;
- 3) informacje o istotnych, istniejących lub przewidywanych przeszkodach natury prawnej lub praktycznej, w szybkim przekazaniu funduszy własnych albo spłacie zobowiązań między podmiotem dominującym a jego podmiotami zależnymi;
- 4) łączna kwota niedoborów kapitału we wszystkich podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją oraz imienna lista tych podmiotów, przy czym niedobór kapitału jest rozumiany jako różnica między faktycznymi funduszami własnymi i minimalnym wymogiem kapitałowym.

§ 3. W odniesieniu do funduszy własnych bank ogłasza następujące informacje:

- 1) podstawowe informacje dotyczące głównych właściwości i warunków odnoszących się do wszystkich pozycji i składników funduszy własnych;
- 2) suma funduszy własnych oraz wartość poszczególnych składników i pomniejszeń funduszy podstawowych i uzupełniających określonych w art. 127 ustawy - Prawo bankowe i uchwały w sprawie funduszy własnych banków;
- 3) kwota kapitału krótkoterminowego oraz składniki zaliczone do kapitału krótkoterminowego określone zgodnie z § 5 ust. 1 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
- 4) pozycje wymienione w § 2 ust. 1 pkt 3 i 4 uchwały w sprawie funduszy własnych banków;
- 5) dla banków, o których mowa w § 5 ust. 4 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków - suma funduszy własnych i kapitału krótkoterminowego.

§ 4. W zakresie przestrzegania wymogów kapitałowych, o których mowa w art. 128 ustawy - Prawo bankowe, bank ogłasza następujące informacje:

- 1) opis metody stosowanej przez bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego stanowiącego wsparcie bieżącej i przyszłej działalności banku;
- 2) w przypadku banku stosującego metodę standardową do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków podaje się kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w § 20 ust. 1 załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
- 3) w przypadku banku stosującego metodę wewnętrznych ratingów do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z załącznikiem nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, podaje się kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w § 6 ust. 1 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, z tym że:
  - a). w przypadku klasy ekspozycji detalicznych lub warunkowych ekspozycji detalicznych wymóg ten stosuje się do każdej kategorii ekspozycji, której zgodnie z § 34-41 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków odpowiadają określone współczynniki korelacji;
  - b). w przypadku ekspozycji kapitałowych wymóg ten stosuje się do:
    - oddzielnie dla każdej stosowanej metody określonej w § 45-59 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków,
    - ekspozycji w giełdowych papierach kapitałowych, ekspozycji kapitałowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych w odpowiednio zdywersyfikowanych portfelach oraz innych

- ekspozycji,
- ekspozycji podlegających nadzorczemu okresowi przejściowemu w odniesieniu do wymogów kapitałowych,
  - ekspozycji podlegających uprzywilejowanemu traktowaniu na mocy wcześniej obowiązujących regulacji w zakresie adekwatności kapitałowej;
- 4) kwota minimalnych wymogów kapitałowych, o których mowa w § 6 ust 1 pkt 2 - 5 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, łącznie oraz oddzielnie dla każdego rodzaju ryzyka;
  - 5) kwota minimalnego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego określonego zgodnie z załącznikiem nr 14 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków - oddzielnie dla każdej z zastosowanych metod.

§ 5. W zakresie ryzyka kredytowego i ryzyka rozmycia bank ogłasza następujące informacje:

- 1) definicje należności zagrożonych (w przypadku banków stosujących PSR) bądź podlegających utracie wartości (w przypadku banków stosujących MSR);
- 2) opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania korekt wartości i rezerw;
- 3) łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych), bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego i średnia kwota ekspozycji w danym okresie w podziale na klasy;
- 4) struktura geograficzna ekspozycji w rozbiciu na obszary ważne pod względem istotnych klas ekspozycji wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne;
- 5) struktura branżowa ekspozycji lub w podziale według typu kontrahenta, w rozbiciu na klasy ekspozycji, wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne;
- 6) struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji, wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne;
- 7) w rozbiciu na istotne branże lub typy kontrahentów kwoty:
  - a). ekspozycji zagrożonych (w przypadku banków stosujących PSR) bądź podlegających utracie wartości (w przypadku banków stosujących MSR),,
  - b). salda korekt wartości i rezerw,
  - c). korekt wartości i rezerw w danym okresie;
- 8) kwoty ekspozycji z zagrożonych bądź z rozpoznaną utratą wartości i przeterminowanych - przedstawione oddzielnie, w podziale na istotne obszary geograficzne, obejmujące w miarę możliwości kwoty korekt wartości i rezerw związane z każdym obszarem geograficznym;
- 9) uzgodnienie zmian stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji zagrożonych bądź z rozpoznaną utratą wartości, obejmujące:

- a). opis rodzajów korekt wartości i rezerw,
- b). salda początkowe,
- c). kwoty umorzeń należności w ciężar odpisów w danym okresie,
- d). kwoty rezerw, odpisów aktualizujących albo rozwiązań na szacowane prawdopodobne straty na ekspozycjach w danym okresie, wszelkie inne korekty, w tym korekty wynikające z różnic kursowych, połączeń podmiotów, przejęć i zbycia podmiotów zależnych oraz transferów pomiędzy grupami odpisów i rezerw,
- e). salda końcowe;

przy czym korekty wartości i kwoty odzyskane zaliczone bezpośrednio do rachunku zysków i strat powinny być ogłoszone oddzielnie.

§ 6. W zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, o którym mowa w § 1 załącznika nr 16 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków bank ogłasza następujące informacje:

- 1) opis metodologii stosowanej do przypisania kapitału wewnętrznego i limitów kredytowych dla ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta;
- 2) opis zasad polityki w zakresie zabezpieczeń kredytowych i tworzenia rezerw kredytowych;
- 3) opis zasad polityki w zakresie narażenia na ryzyko niekorzystnej zmiany wartości zabezpieczenia;
- 4) omówienie wpływu wartości wymaganego zabezpieczenia jakie musiałby zapewnić bank przy obniżeniu oceny wiarygodności kredytowej;
- 5) dodatnia wartość godziwa brutto kontraktów, korzyści z saldowania, bieżącej ekspozycji kredytowej, ustanowionego zabezpieczenia oraz wartości netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych, przy czym wartość netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych stanowi ekspozycję z tytułu transakcji na instrumentach pochodnych po uwzględnieniu korzyści z prawnie obowiązujących umów saldowania jak i umów dotyczących zabezpieczenia kredytowego;
- 6) zasady ustalania wartości ekspozycji zgodnie z przyjętą metodą, w zależności od dokonanego wyboru;
- 7) wartość referencyjna zabezpieczających kredytowych transakcji pochodnych i rozkład bieżącej ekspozycji kredytowej według typów ekspozycji;
- 8) kredytowe transakcje pochodne (referencyjne) w podziale na transakcje zawarte w celach związanych z własnym portfelem kredytowym, w tym stanowiące nierzeczywistą ochronę kredytową oraz na transakcje zawarte na zlecenie klientów i transakcje spekulacyjne, z dalszym rozbiciem na zabezpieczenie zakupione i sprzedane w ramach każdej grupy produktów;
- 9) oszacowanie współczynnika α , jeśli bank uzyskał zgodę od władz nadzorczych na szacowanie α .

§ 7. Bank, który stosuje metodę standardową do wyliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków dla każdej z klas ekspozycji określonej w § 20 ust. 1 załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, ogłasza następujące informacje:

- 1) nazwy zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych, z których ocen korzysta bank oraz przyczyny ewentualnych zmian w tym zakresie;
- 2) klasy ekspozycji, dla których stosowane są oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych;
- 3) opis procesu stosowanego do przenoszenia oceny emitenta i emisji na pozycje spoza portfela handlowego;
- 4) przyporządkowanie ocen wiarygodności kredytowej przyznanych przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych do odpowiednich stopni wiarygodności kredytowej określonych w załączniku nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, przy czym nie ma obowiązku ogłaszania tej informacji, jeśli bank stosuje standardowy system przyporządkowania ocen, wskazany w załączniku nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków oraz w uchwale Komisji Nadzoru Finansowego wydanej na podstawie art. 128 ust. 6 pkt 6 ustawy - Prawo bankowe;
- 5) wartość ekspozycji przed i po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego dla każdego stopnia wiarygodności kredytowej ustalonego dla metody standardowej oraz pozycji, które stanowią pomniejszenia funduszy własnych.

§ 8. Do obliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem metodą wewnętrznych ratingów zgodnie z załącznikiem nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków bank ogłasza następujące informacje:

- 1) informacje o ekspozycjach przypisanych do każdej z kategorii określonych w tabeli zamieszczonej w § 25 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków w zakresie ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego;
- 2) informacje o ekspozycjach przypisanych do każdej z wag ryzyka określonych w § 47-51 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków w przypadku stosowania uproszczonej metody ważenia ryzykiem.

§ 9. Do stosowania w wyliczaniu wymogów kapitałowych metody wartości zagrożonej zgodnie

z załącznikiem nr 19 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków bank ogłasza następujące informacje:

- 1) w odniesieniu do każdego subportfela:
  - a). cechy używanych modeli,
  - b). opis testów warunków skrajnych zastosowanych do subportfela,
  - c). opis metod stosowanych do weryfikacji historycznej i weryfikacji dokładności i spójności wewnętrznych modeli i procedur ich wdrażania;
- 2) zakres zgody wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego na stosowanie metody wartości zagrożonej;
- 3) opis systemów i mechanizmów kontroli zgodnie z wymogami zawartymi w § 7-13 załącznika nr 3 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków.

§ 10. W zakresie ryzyka operacyjnego bank ogłasza następujące informacje:

- 1) stosowane metody wyliczania wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego;
- 2) w przypadku stosowania metod zaawansowanego pomiaru zgodnie z § 34-67 załącznika nr 14 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków - opis metodologii, włącznie z omówieniem odpowiednich wewnętrznych i zewnętrznych czynników uwzględnionych przy stosowanej metodzie. W przypadku częściowego zastosowania metody - omówienie i zakres stosowanych metod.

§ 11. W zakresie ekspozycji kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym bank ogłasza następujące informacje:

- 1) podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) oraz opis stosowanych zasad rachunkowości i metod wyceny, w tym podstawowe założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz opis wszelkich istotnych zmian tych praktyk;
- 2) wartość bilansowa, wartość godziwa i dla papierów wartościowych notowanych na giełdzie porównanie ceny rynkowej z wartością godziwą;
- 3) rodzaje, charakter i kwoty ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych w podziale na: papiery notowane na giełdzie, odpowiednio zdywersyfikowane portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych oraz inne ekspozycje;
- 4) zrealizowane zyski lub straty ze sprzedaży i likwidacji w ujęciu skumulowanym w danym okresie;
- 5) kwota ogółem niezrealizowanych zysków i strat, łączne niezrealizowane zyski i straty z przeszacowania oraz inne pozycje o podobnym charakterze zaliczone do funduszy

podstawowych lub uzupełniających.

§ 12. W zakresie narażenia na ryzyko stopy procentowej pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego bank ogłasza następujące informacje:

- 1) charakter ryzyka stopy procentowej, podstawowe założenia (w tym założenia dotyczące przyszłych wcześniejszych spłat kredytów oraz zachowania depozytów o nieustalonym terminie wymagalności) oraz częstotliwość pomiaru ryzyka stopy procentowej;
- 2) zmiana wyniku finansowego, zdyskontowanej wartości ekonomicznej lub innych miar stosowanych do oceny skutków szokowych spadków lub wzrostów stóp procentowych obliczonych zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez bank, w podziale na poszczególne waluty.

§ 13. W zakresie obliczania wymogów kapitałowych na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważne ryzykiem zgodnie z załącznikiem nr 18 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków bank ogłasza następujące informacje:

- 1) omówienie celów prowadzonej działalności sekurytyzacyjnej;
- 2) opis roli banku w procesie sekurytyzacji;
- 3) określenie zakresu zaangażowania banku w poszczególne role w procesie sekurytyzacji;
- 4) metody stosowane do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla działalności sekurytyzacyjnej;
- 5) opis zasad rachunkowości stosowanych w zakresie działalności sekurytyzacyjnej, w tym w szczególności:
  - a). wskazanie, czy transakcje są traktowane jako sprzedaż należności, czy jako źródła finansowania,
  - b). sposób rachunkowego ujęcia zysków ze sprzedaży,
  - c). podstawowe założenia dotyczące wyceny zatrzymanych udziałów,
  - d). sposób rachunkowego ujęcia sekurytyzacji syntetycznej;
- 6) nazwy zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej, których oceny wiarygodności kredytowej są wykorzystywane dla celów sekurytyzacji i rodzaje ekspozycji, dla których wykorzystuje się oceny poszczególnych instytucji;
- 7) łączna kwota bieżących ekspozycji sekurytyzowanych przez bank oraz objętych programem sekurytyzacji (w podziale na tradycyjną i syntetyczną) według rodzajów ekspozycji;
- 8) dla ekspozycji sekurytyzowanych przez bank oraz objętych programem sekurytyzacji - kwota sekurytyzowanych ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości i przeterminowanych w podziale na rodzaj ekspozycji oraz straty poniesione przez bank w danym okresie;

- 9) skumulowana kwota pozycji sekurytyzacyjnych zatrzymanych lub nabytych, w podziale na rodzaje ekspozycji;
- 10) skumulowana kwota pozycji sekurytyzacyjnych zatrzymanych lub nabytych w podziale na miarodajną ilość przedziałów wag ryzyka; pozycje ważone ryzykiem 1250% lub odejmowane od funduszy własnych wykazuje się oddzielnie;
- 11) suma należnych kwot z tytułu sekurytyzowanych ekspozycji odnawialnych w podziale na udział jednostki inicjującej i udział inwestorów;
- 12) omówienie działalności sekurytyzacyjnej w danym okresie, w tym podanie kwot ekspozycji sekurytyzowanych (w podziale na rodzaje ekspozycji) oraz osiągniętych zysków lub strat ze sprzedaży w podziale na typy ekspozycji.

Wymogi kwalifikujące do stosowania poszczególnych instrumentów lub metod

§ 1. Bank obliczający kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z załącznikiem nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków ogłasza następujące informacje:

- 1) fakt posiadania zgody Komisji Nadzoru Finansowego na stosowanie metody lub zatwierdzone zasady stopniowego wprowadzania metody;
- 2) omówienie i przegląd:
  - a). struktury wewnętrznych systemów ratingowych oraz powiązań między wewnętrznymi i zewnętrznymi ocenami ratingowymi,
  - b). zakresu stosowania oszacowań wewnętrznych do celów innych niż obliczenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem przy użyciu metody wewnętrznych ratingów IRB,
  - c). procesu zarządzania i uznawania metod ograniczania ryzyka kredytowego,
  - d). mechanizmów kontroli systemów ratingowych, uwzględniający opis stopnia niezależności, zakresu odpowiedzialności oraz przeglądu tych systemów;
- 3) opis procesu nadawania wewnętrznych ocen ratingowych, odrębnie dla każdej z następujących klas ekspozycji:
  - a). rządy i banki centralne,
  - b). instytucje,
  - c). przedsiębiorcy, w tym mali i średni przedsiębiorcy, kredytowanie specjalistyczne oraz skupione wierzycelności przedsiębiorców,
  - d). ekspozycje detaliczne w podziale na kategorie, dla których mają zastosowanie różne współczynniki korelacji zgodnie z § 34 - 41 załącznika nr 5 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków,
  - e). ekspozycje kapitałowe;przy czym opis zawiera informacje na temat typów ekspozycji wchodzących w skład danej

klasy ekspozycji, definicje, metody, dane do szacowania i wewnętrznego zatwierdzania prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązań (PD), i w stosownych przypadkach straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) oraz współczynniki konwersji, w tym założenia zastosowane do ustalenia tych zmiennych oraz opis istotnych odstępstw od definicji niewykonania zobowiązania określonej w § 171-179 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków wraz ze wskazaniem segmentów portfela, których te odstępstwa dotyczą;

- 4) wartość ekspozycji dla każdej z klas określonych w § 6 ust. 1 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
przy czym ekspozycje wobec rządów i banków centralnych, instytucji i przedsiębiorców, dla których bank stosuje własne oszacowania straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) oraz współczynniki konwersji do wyliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem ogłasza się oddzielnie od ekspozycji, dla których nie stosuje on takich oszacowań;
- 5) dla ekspozycji wobec rządów i banków centralnych, instytucji, przedsiębiorców i ekspozycji kapitałowych, w podziale na odpowiednią liczbę klas jakości dłużnika (włącznie z dłużnikami niewykonującymi zobowiązań) pozwalającą na miarodajne zróżnicowanie ryzyka kredytowego ogłasza się następujące informacje:
  - a). całkowite zaangażowanie (dla ekspozycji wobec rządów i banków centralnych, instytucji i przedsiębiorców jest sumą pozostałych do spłaty należności i kwot udzielonych niewykorzystanych zobowiązań pozabilansowych, dla ekspozycji kapitałowych jest to wartość bilansowa),
  - b). średnia wartość straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) ważona kwotą ekspozycji w ujęciu procentowym - w przypadku banków stosujących własne oszacowania wartości straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) do obliczania kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem,
  - c). średnia waga ryzyka ważona kwotą ekspozycji,
  - d). kwota udzielonych niewykorzystanych zobowiązań pozabilansowych oraz średnia wartość ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania dla udzielonych niewykorzystanych zobowiązań pozabilansowych - w przypadku banków stosujących własne oszacowania współczynników konwersji do obliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem;
- 6) dla klasy ekspozycji detalicznych oraz dla każdej z kategorii wymienionych w pkt 3 lit. d bank ogłasza jedną z dwóch następujących informacji:
  - a). informacje wymienione w pkt 5 (w stosownych przypadkach przedstawione w sposób zbiorczy) lub

- b). analizę ekspozycji (ekspozycje kredytowe i ekspozycje z tytułu zobowiązań pozabilansowych) w odniesieniu do klas oczekiwanych strat przy czym liczba klas powinna pozwalać na miarodajne zróżnicowanie ryzyka kredytowego (w stosownych przypadkach dane można przedstawić na poziomie puli ekspozycji);
- 7) rzeczywiste korekty wartości dokonane w poprzednim okresie dla każdej klasy ekspozycji (w przypadku ekspozycji detalicznych - dla każdej klasy z kategorii wymienionych w pkt 3 lit. d) oraz różnice w stosunku do korekt dokonanych w przeszłości;
- 8) opis czynników, które miały wpływ na poniesione straty w poprzednim okresie (na przykład, czy bank zaobserwował wyższy od średniej współczynnik niewykonania zobowiązań lub wyższe od średniej wartości straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) współczynniki konwersji);
- 9) porównanie wyników prognozowanych i rzeczywistych w dłuższym okresie czasu; bank jest zobowiązany podać przynajmniej informację o wynikach porównania przewidywanej i rzeczywistej straty dla każdej klasy ekspozycji (w przypadku ekspozycji detalicznych - dla każdej z kategorii wymienionej w pkt 3 lit. d w okresie wystarczającym do wiarygodnej oceny funkcjonowania procesu wewnętrznych ratingów); w stosownych przypadkach bank dokonuje dalszej dekompozycji powyższych informacji w celu analizy prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązań (PD), zaś w przypadku banku stosującego własne oszacowania wartości straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) oraz współczynników konwersji – w celu porównania wyników wartości straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) i współczynników konwersji z oszacowaniami ogłoszonymi w informacji na temat ilościowej oceny ryzyka.

§ 2. Bank stosujący techniki ograniczania ryzyka kredytowego ogłasza następujące informacje:

- 1) politykę i procedury dotyczące saldowania ekspozycji bilansowych i pozabilansowych, wraz ze wskazaniem, w jakim stopniu bank je stosuje;
- 2) politykę i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń kredytowych i zarządzania zabezpieczeniami;
- 3) opis głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez bank;
- 4) główne rodzaje gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytowa;
- 5) informację o koncentracji ryzyka rynkowego lub kredytowego w zakresie zastosowanych instrumentów ograniczania ryzyka;
- 6) w przypadku banku wyliczającego kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy zastosowaniu metody standardowej zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków lub metody wewnętrznych ratingów zgodnie z załącznikiem nr 5 do

uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, ale nie stosującego własnych szacunków straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) oraz współczynników konwersji do poszczególnych klas ekspozycji - oddzielnie dla każdej klasy ekspozycji - całkowitą wartość ekspozycji (po zastosowaniu, w miarę stosowności, saldowania ekspozycji bilansowych lub pozabilansowych) zabezpieczoną przez uznane zabezpieczenia finansowe lub inne uznane zabezpieczenia, po uwzględnieniu korekt z tytułu zmienności;

- 7) w przypadku banku wyliczającego kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy zastosowaniu metody standardowej lub metody IRB - oddzielnie dla każdej klasy ekspozycji - całkowitą wartość ekspozycji (po zastosowaniu saldowania, jeżeli występuje - ekspozycji bilansowych i pozabilansowych) zabezpieczoną gwarancją lub kredytowymi instrumentami pochodnymi; dla ekspozycji kapitałowych wymóg ten stosuje się do każdej z metod określonych w § 45 -59 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków.

§ 3. Bank, stosujący metodę zaawansowanego pomiaru zgodnie z § 34 -67 załącznika nr 14 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków do wyliczenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego, ogłasza następujące informacje:

- 1) opis ubezpieczenia zastosowanego w celu ograniczenia ryzyka operacyjnego;
- 2) fakt posiadania zgody Komisji Nadzoru Finansowego na stosowanie zaawansowanej metody pomiaru.